

Vit eiga at umhugsa EF-limaskap

Tingmálið um avmarking av fiskiskapinum við egnu strendur okkara, ger spurningin meiri aktu-ellan nú enn nakrantíð, skrivar Sverra Midjord

Í blaðnum »Børsen« fyrri 28. november 1975 stendur áhuga-verd grein um fiskiveiður og fiskiveiðurskifti innan EF og um fiskiveiðurskifti í Norðsjónum.

»Kraftig nedskæring af kyst-fiskeriet i vente«.

Í hesi grein verður sagt, at Norðsjógvurin skal verða eitt EF hav burturav, her skulu bert limalondini fiska, her skal bert gevast loyvi til fiskifør frá EF-londum, at troyta hetta ríki-demi, sum Norðsjógvurin nú einaferð er, her sum á so mong-um leiðum, sum vit feroyingar hava fiskað og fiska nógv, verður nú sett bann.

Viðari verður sagt í somu grein, at væl skal Norðsjógvurin verða eitt EF hav burturav, tó skulu tey ymisku EF-lond hava loyvi at varðveita eitt 12 mila fiskimark, hetta er ætlað til heimafiskiskap hjá teimum EF-londum, sum hava fiskiveiðu sum høvðusvinnu. Hini limalondini vilja tó fáa eina ávísu kvotu.

Samstundis verður ført fram, hvussu órentabul fiskiskapur er við teimum smáu fiskiførum, fyrri at bota um hetta, er ætlanin at lata stóran stuðul til umleggjan av fiskiveiðuni.

Tað er ætlanin, at Danmark skal fáa frá EF-grunnin sum til umleggjan av fiskiveiðu síni 885 milliónur.

Hesin studningur verður latin yvir eitt 5 ára skeið og skal sum sagt brúkast til umleggja og rationalisering av fiskiskapinum hjá donum.

Somuleiðis er ætlanin, at teir fiskimenn, sum eru 55–65 ár skulu pensionerast, hetta vil EF eisini lata stóran studning til. Og til umskúlan ella aðra hjálp, til stovnsetan av virkjum og

finna fram til aðrar fiskihættir, verður eisini stuðul latin.

Nú sigi eg ikki, at vit skulu fara upp í EF, men ikki kann annað sigast enn at hetta má hava ein vissan áhuga hjá okkum, nú allar fiskileiðir okkara treingjast.

Í tí stöðu, sum vit eru í, har allar gomlu fiskileiðir okkara verða stongdar, ja, sjálvt á heimaleið verður talað um at avmarka, so mugu feroyingar eisini fara at hugsa rationelt.

Um vit nú blivu limir av EF og fingur loyvi at hava okkara 12 mila fiskimark til okkara heima-fiskiskap, og allur hin flotin fekk framhaldandi loyvi at fiska, til demis í Norðsjónum og aðrar staðir, harafturat fekk neyðg-ur stuðul til virkir og skip, tá er hetta vert at umhugsa.

Í somu grein stendur, at yngri fiskimenn, sum mugu fara frá

vanliga arbeiði sínum, kunnu og vilja fáa hjálp til eina umskúlan til onnur arbeiði, ella her haldi eg er eisini møguleikin fyrri at stovnsetan av øðrum virkjum, sum hava samband við høvðs-vinnu okkara.

Um vit hugsa okkum, at vit í Feroyum við EF-stuðli fingur sett virkir á stovn, og hesi virkir blivu EF-stuðla, er hetta avgjørt vert at umhugsa.

Hugsast má eisini um, at Grønland er eitt EF land, og hvussu longi og langt ríkisfel-agsskapurin kemur at tryggja okkum, er ein stórur spurningur, her kemur ikki Danmark at hava stórt at siga, hetta verður ein spurningur, sum verður við-gjörður í EF og ikki um so langa tíð. Vit hava longu frætt, hvussu grønlendingar nú gera vart við seg viðvíkjandi skjeljaveiðuni, og um hon verður avmarkað har, kemur hetta væl eisini at raka okkum, uttan mun til ríkisfel-agsskap.

Niðurstøðan er í veruleikanum tann, at sum úrslitini eru nú, allar fiskileiðir okkara treingjast, og við tí livsmynstri ið vit hava, er bert eitt útlit, og tað er at livikorini hjá Feroya fólki versna, og um so verður, verður EF-málið at koma fram í ljósið.

Tingmálið um avmarking, ella rættari sagt kontroll av fiski-skapinum við egnu strendur okkara, ger spurningin meira aktuallan nú enn nakrantíð aður.

Longu nú eiga Feroya fólk at umhugsa hetta og feroya lögting eigur at fara at umhugsa hesi viðurskipti.

Og stóða má takast til, hvat skulu vit gera.

Sverra Midjord

bøkur og bløð

Mondul: áhugaverdur og snotuligur

Fyrsta nummarið av Mondli er komið út, og er blaðið ógvuliga áhugavert við fleiri áhugaverdum og upplýsandi greinum.

Tað er Feroya Fornminnis-savn, sum gevur Mondul út. Í formálinum skrivur blað-stjórin, Bárður Jákupsson, at blaðið skal vera eitt sambind-ingarlið millum savn og fólk.

— Vit koma við okkara tilfari, soleiðis at tað arbeiði, ið gjørt verður á savninum, kann koma almenninginum til gagns í so stóran mun, sum til ber. Men fyrri at tíðar-ritið skal vera heilt gott, má tilfarið eisini koma frá fólki á bygd og í bý, skrivur blað-stjórin.

Skothvalur og Rekehvalur eitur grein eftir Arna Thorsteinsson. M.a. tekur hann fram, hvat Seyðabrævið sig-ur um býti av hvali.

Herdis Joensen skrivur um skúlagongd í Mykinesi fyrri 50 árum síðani. Sjálvt um tað bert er fyrri 50 árum síðani, er

nógv broytt. Hon skrivur m.a.: — Tá eg var ung var skúlin ikki, sum hann er nú. Pløgingarnar vóru so opnar, at ein kundi renna fingrarnar igjøgnum tær. Einku høvdu vit uttan ein gamlan ovn, av hesum rundu við einum kransi í erva. Bygdarfólk ið plagdi at lata torv, hver maður lat nakrar torvleypar, sum hann átti børn til.

Fargfiskur og plattfiskur er ein frágreiðing, sum Rasmus Rasmussen á Háskúlan-um í brævi til Jens Paula í Dali, skipara — skúlastjóra, í 1953.

Torben Diklev, sum í nøk-ur ár hevur gravað fyrri Forn-minnissavnið er dani, skrivur »Gamli stuðlari« og »Feroya elsti koppur«.

Harumframt eru aðrar greinir, ein um veggjaflisar, ein konubrotið Eppilenu og ein: Vákn-vevskeið-vápn.

Mondul er ógvuliga snotu-ligur við sigandi myndum og tekningum. Hann er skrivaður á skrivimaskinu, og prentaður á Dimmalætting.

Tekning til greinina:
Fargfiskur
og plattfiskur

Av Sandi:

Klárt at byggja fiskahús í juni

Á Sandi eru menn við at gera grundpikið til eitt fiskahús byggi-búgvíð. Moldin er tikin av, so nú skal hellan spreingjast, til hon er ájavnt við havnarlagið, upplýsir Jógvan Jo-hannesen, sum hevur arbeiðið um hendi. Hann sigur, at ein trið-ingur er boraður og at teir skulu vera lidnir til 1. juni. Tilboðið er uppá 468.000 krónur og er tað kommunan, sum letur tað arbeiðið gjalda.

Tað er partafelagið Borgin, sum hevur í umbúnað at byggja eini fiskahús. Til steddur skulu tey

eftir tekningini vera einar 17 ferðir 24 metrar, men møguliga verða tey gjord stórrí. Formaður í partafelagnum er Vitus Zachariasen.

Koyrt til Skopunar

Ætlanin við fiskahúsinum er at taka móti fiski til saltning. Á Sandi er einki fiskavirkið og verður allur fiskurin koyrdur til flakavirkið í Skopun.

Fimm deksbátar rógva út av Sandi umframt nakrir opnir bátar. Men veðurlíkindini hava

verið so vánalig, at nakrir av bátunum eru farnir at rógva út frá Skopun og Skálavík. Á Sandi rógva teir mest út fyrri vestan. Viðrar tað ikki at fara vestan-fyrri, er heldur ikki veður til at rógva fyrri eystan.

Nýggjan bát

Ein nýggjur Viskund bátur kom til bygdina í seinastu viku. Tað er Kári Horn, sum eigur bátin, meðan Niels á Reynatúgvu skal driva hann. Báturin er 15 tons stórur.

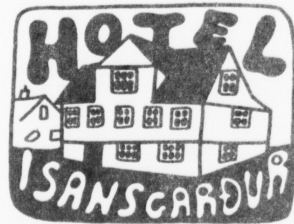
Spinnið í Gøtu

Tygum fáa gott tógv og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sleg av for-oyiskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/Ólavur Gregersen • tlf. 20 í Gøtu

Opið alt árið

Telef. nr 4

3811 Sandur